

[Justitsministeren.]

tre Terminers Fortrinsret, hvilket gælder baade Kreditforeninger, Hypotekforeninger og Sparekasser. Lovforslaget gaar altsaa ud paa at give et yderligere Privilegium for Førsteprioriteterne. Men dernæst tillader jeg mig sammen med Mindretallet i dette høje Ting at bringe i Forslag, at Indenrigsministeren bemyndiges til i det Omfang, det skønnes nødvendigt af Hensyn til denne Lovs Bestemmelser, at tilstaa Kredit- og Hypotekforeninger saadanne Lempelser i Statutternes Bestemmelser, at den enkelte Forenings Serier kan optage eller yde midlertidige Laan med Sikkerhed i den laantagende Series samtlige Aktiver fremfor al anden Gæld, det vil sige, at Kreditforeninger og Hypotekforeninger faar Lov til at belaae hele deres Reservefond og ved Hjælp af de Penge, de saaledes kommer i Besiddelse af, udlaae fra den ene Serie til den anden. De nyaabnede Serier, der endnu ikke har opsamlet saa stor en Reservefond, kan paa den Maade faa Hjælp fra de gamle Serier, som har en større opsamlet Reservefond, og saaledes komme over den Henstandsgiven, som der her gives Lovhjemmel til. Den Serie, som giver Laanet, faar fortrinlig Panteret fremfor alle andre Krav i alle den Series Aktiver, som der gives Laan til. Jeg mener, at Kreditforeningerne og Hypotekforeningerne ad denne Vej kan skaffe sig de nødvendige likvide Midler, som for øvrigt mange af dem fuldt ud er i Besiddelse af, og som de alle har tilstrækkeligt af, naar de kan belaae deres Reservefond. Sparekasser og Banker har jo for deres Laan i fast Ejen- dom Panteobligationer, og Panteobligationer belaaes ligesom Kreditforeningsobligationer af Nationalbanken. Jeg mener derfor, at der paa denne Maade er draget tilstrækkelig Omsorg for, at de Kreditinstitutter, som yder en tredie Termins Kredit, ogsaa vil have Lejlighed til at skaffe sig de nødvendige likvide Midler dertil. Jeg anbefaler derfor dette Forslag fremfor det, som er stillet af Flertallet i det høje Ting, idet jeg mener, at det ikke gaar an at lægge den Risiko, hvormed Talen her er, over paa Staten.

Ordføreren (Hauch): Jeg skal ikke med mine Udtalelser bidrage til at uddybe de Uoverensstemmelser, der paa nærværende Tid er om dette Lovforslag, idet det af den højtærede Ministers Udtalelser og af de Udtalelser, der i øvrigt er fremkommet, klart fremgaar, at man fra alle Sider

vil tilstræbe en enig Optræden i denne Sag. Jeg finder det dog rigtigt at gøre et Par Bemærkninger.

Det ærede 14de landstingsvalgte Medlem (Jensen [Aale]) henviste til, at Flertallets Ændringsforslag er stærkt paavirket af de Forhandlinger, der har fundet Sted i Landbokommissionen. Det er rigtigt; jeg fandt det netop ogsaa rigtigt at understrege dette i mit Indledningsforedrag. Men naar det ærede Medlem ved sin Udtalelse vilde give det Udseende af, at de Medlemmer indenfor det konservative Folkeparti og Venstre, som sidder i Landbokommissionen og har medvirket til Udarbejdelsen af dette Forslag, har gjort sig skyldige i Indiskretioner, maa jeg tilbagevise denne Paastand. Vi, der har haft med denne Sag at gøre, har ikke haft Lejlighed til at se fortroligt Materiale, som det vilde være illoyalt af de paagældende Medlemmer at overlade os. Vi har bedt dem om at give os Besked om, paa hvilket Grundlag man formodede, de bedste Vilkaar var til Stede for en Overenskomst, og det har de beredvilligt gjort. Det er klart ogsaa for Offentligheden, at saaledes er Situationen. Derfor mener jeg heller ikke, der er nogen nævneværdig Grund til at fordybe sig videre i denne Sag.

Det ærede Medlem nævnte endvidere, at Lønarbejderne i al Almindelighed ikke var taget med her, og det ærede Medlem spurgte, om ikke ogsaa Lønarbejderne kunde betragtes som Mennesker, der drev et Erhverv. Det skal jeg villigt indrømme; naturligvis driver de et Erhverv, der er lige saa hæderligt, redeligt og betydningsfuldt som alle andre Erhverv, men der er i denne Forbindelse den Forskel paa de almindelige Lønarbejdere og de Landmænd, man her tænker paa, at Landmanden, der maa forlade sin Virksomhed, sættes ud af sit Erhverv; det kan man ikke sige i samme Grad er Tilfældet for en Lønarbejder.

Men i øvrigt har jeg allerede i min første Tale her givet Udtryk for, at vi ikke var uvillige til at beskæftige os med Spørgsmaalet om de Arbejdere, der er direkte beskæftigede ved Landbruget, og som maaske ogsaa kunde siges at være ramt af den Krise, som vi nu staar i, og som strammes særlig under Hensyn til, at man overalt i Landbruget er nødt til — det er beklageligt, men det er rigtigt — at indskrænke sin Arbejdskraft saa meget, som det overhovedet er muligt, for at faa Økonomien til at dreje saa godt rundt,